

PAŽYMA Nr. NV- 2022-08-24		2022-08-24 Nr. NV-2461		
VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: D-TAP-22-1461 TAIS-22-10541(2)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2016 M. SPALIO 5 D. NUTARIMO NR. 998 DĖL VALSTYBĖS PARAMOS PRIEGLOBSČIO GAVĖJŲ INTEGRACIJAI TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO PAŽYMA Nr. NV-2461		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	☒ Taip ☐ Ne	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM)	Nesvarstyta	Svarstyti: ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis

DALYKINIS VERTINIMAS	Siūlomos pagrįstos priemonės, kurios padės išspręsti nustatytą problemą	Iš dalies
	Siūlomas sprendimas pagrįstas įrodymais (duomenimis, faktine informacija)	Iš dalies
	Teisės akto projektas parengtas laikantis Vyriausybės darbo reglamento reikalavimų dėl derinimo subjektų, terminų, projekto lydimosios medžiagos	Taip
	Teisėkūros procesas buvo įtraukus, užtikrinant tinkamą suinteresuotų asmenų informavimą ir dalyvavimo sąlygas	Netaikyta
TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS	☐ Esminės ☒ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos ☐ Pastabų nėra	

PROJEKTO TIKSLAS	Suderinti valstybės paramos užsieniečių integracijai teikimo tvarkos aprašą (Aprašas) su Seimo 2022-06-30 priimtais Užsieniečių teisinės padėties įstatymo (UTPI) pakeitimais; patikslinti valstybės paramos užsieniečių integracijai administravimo, skyrimo ir teikimo nuostatas, siekiant spręsti praktines taikymo problemas.
SPRENDŽIAMA PROBLEMA	Teisinis reguliavimas iš esmės nekeičiamas – atliekami nuostatas patikslinantys pakeitimai.

POREIKĮ KEISTI REGULIAVIMĄ INDIKUOJANTYS SUBJEKTAI IR (AR) ŠALTINIAI	DUOMENYS / ĮRODYMAI
☒ Teisinio reguliavimo nesuderinamumas ☒ Praktinės taikymo problemos	<ul style="list-style-type: none"> UTPI pakeitimais patikslinta užsieniečių teisė į valstybės paramą integracijos laikotarpiu. T.y. numatyta, kad gyvendami Pabėgėlių priėmimo centre ir gyvenamojoje vietoje savivaldybėje jie turi teisę gauti mėnesinę kompensaciją atlyginimui švietimo teikėjui už vaiko, ugdomo pagal ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą apmokėti (anksčiau buvo numatyta, kad ši kompensacija skiriama vaiko ugdymo išlaidoms apmokėti). Todėl praktikoje savivaldybėms kildavo klausimų dėl išlaidų, kurios nepriskiriamos vaiko ugdymui (pvz., vaiko maitinimas ugdymo įstaigoje ar pan.), kompensavimo tėvams. UTPI nustatyta, kad gauti vienkartinę išmoką įsikurti gali visi užsieniečiai, kuriems suteikta laikinoji apsauga. Tuo tarpu Apraše nėra numatyta kaip ši išmoka skiriama ir išmokama nepilnamečiui, gavusiam laikinąją apsaugą Lietuvoje, jei jo teisėti atstovai nėra laikinosios apsaugos gavėjai. Apraše nenustatyta, kaip vienkartinę išmoką įsikurti mokama šeimai ar laikinąją apsaugą gavusių užsieniečių privačiam namų ūkiui pasipildžius naujais nariais. Apraše nėra numatytos visos šiuo metu Socialinių paslaugų priežiūros departamento (SPPD) ir savivaldybių administracijų faktiškai vykdomos funkcijos. Augant prieglobstį gavusių užsieniečių skaičiams (2020 m. paramą gavo 283 prieglobsčio gavėjai, 2022 m. per I ketv. – 590), kyla poreikis supaprastinti papildomų paramos integracijai priemonių apimties nustatymo ir jų skyrimo procedūras.

SIŪLOMOS PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Rengėjų pasirinktos priemonės iš esmės laikytinos tinkamomis, siekiant suderinti teisės aktų nuostatas bei pakoreguoti

galiojančias nuostatas, atsižvelgiant į praktines taikymo problemas.

Tačiau teikime pasigendama aiškiai įvardinto projekto tikslo (ų), aiškumo ir pagrindimo dėl visų siūlomų priemonių bei detalesnės faktinės informacijos apie numatomas išspręsti problemas. Atsižvelgiant į tai, sudėtinga tiksliai įvertinti, ar visos siūlomos priemonės yra tikslingos ir bus taiklios sprendžiant praktikoje kylančias problemas.

Projekte siūloma:

- Patikslinti Aprašo pavadinimą, pakeičiant jį į Lietuvos valstybės paramos užsieniečių integracijai teikimo sąlygų ir tvarkos aprašą (*vietoj Valstybės paramos prieglobsčio gavėjų integracijai teikimo tvarkos aprašo*).
- Patikslinti, kad prieglobsčio gavėjams, laikinąją apsaugą Lietuvoje gavusiems užsieniečiams numatyta mėnesinė kompensacija (iki 1,6 BSI, 73,6 Eur) skiriama ne vaikų ugdymo pagal ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programas išlaidoms apmokėti, bet atlyginimui švietimo teikėjui už tokio vaiko išlaikymą apmokėti.
- Patikslinti, kad vienkartinę išmoką įsikurti turi teisę gauti ir nepilnamečiai, ir pilnamečiai laikinąją apsaugą Lietuvoje gavę užsieniečiai.
- Nustatyti, kad jeigu šeima / privatus namų ūkis, jau gavę vienkartinę išmoką įsikurti, pasipildo nauju nariu, ši išmoka perskaičiuojama, atsižvelgiant į narių skaičių ir išmokant šios ir anksčiau mokėtos sumos skirtumą.
- Nustatyti, kad SPPD sudaro sutartis su savivaldybių administracijomis dėl valstybės biudžeto lėšų pervedimo laikinąją apsaugą Lietuvoje gavusių užsieniečių paramai išmokėti ir teikia informaciją SADM apie SPPD gautą savivaldybių administracijų informaciją.
- Patikslinti, kad savivaldybės paskiria savivaldybės administracijos direktorių / jo įgaliotą asmenį ne tik koordinuoti paramos teikimą prieglobsčio gavėjams, bet ir laikinąją apsaugą Lietuvoje gavusiems užsieniečiams.
- Nustatyti, kad Prieglobsčio gavėjų paramos integracijai klausimų komisija gali spręsti klausimus ne tik dėl integracijos laikotarpio pratęsimo, nutraukimo, atnaujinimo ir papildomų paramos integracijai priemonių skyrimo, bet ir dėl šių priemonių apimties nustatymo.

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO KAŠTAI

Papildomų valstybės biudžeto lėšų siūlomoms nuostatomis įgyvendinti nereikės.

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO NAUDOS

Tikėtina, kad priėmus siūlomus pakeitimus, valstybės paramos užsieniečių integracijai skyrimas ir teikimas taps aiškesnis.

Pažymėtina tai, kad rengėjų nurodytos naudos yra įvardintos pernelyg abstrakčiai, netiksliai ir nedera su projekte siūlomomis priemonėmis (pvz., įvardijama, kad priėmus projektą, laikinąją apsaugą Lietuvoje gavusiems užsieniečiams bus sudarytos galimybės įsikurti Lietuvoje arba vaikus įtraukti į ikimokyklinį / priešmokyklinį ugdymą, nors realiai jau pagal šiuo metu galiojančio Aprašo nuostatas tokios galimybės yra sudarytos). Siūloma rengėjams jas patikslinti ir, pagal galimybes, pateikti duomenų, pagrindžiančių numatomą projekto poveikį.

Kiekybiniai / kokybiniai duomenys, pagrindžiantys teigiamą projekto poveikį

Nepateikta

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMAS

Projektas suderintas su VRM, FM, TM ir Lietuvos savivaldybių asociacija.

KITI DALYKINIO VERTINIMO ASPEKTAI

- 1) Svarstyta, ar nebūtų tikslinga pakeisti Prieglobsčio gavėjų paramos integracijai klausimų komisijos pavadinimą ir sudaryti šiai komisijai galimybes spręsti klausimus, susijusius ne tik su parama prieglobsčio gavėjams, bet ir šia parama užsieniečiams.
- 2) Siūloma įvertinti poreikį patikslinti SPPD funkcijas (Projekto 2.3 p.), nurodant, kad SPPD teikia informaciją SADM apie savivaldybėse teikiamą paramą (t.y. neapsiribojant vien SPPD gautos informacijos iš savivaldybių administracijų perdavimu SADM).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydytė-Garbštienė

Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupė, patarėja